Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiuniloru: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtu şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 104. Braşovŭ, Luni, Marţi 9 (21) Maiu 1889.

Braşovŭ, 8/20 Maiu

Mâne va sosi regele Italiei, în Berlinŭ spre a reîntórce visita împĕratului Germaniei.

Regele Umberto s'a decisŭ a călĕtori prin Elveţia, fără a trece peste teritoriulŭ austriacŭ. Consiliulŭ federalŭ elveţianŭ îlŭ va saluta, în trecerea, sa cu tóte onorurile, arătândŭ astfelŭ simpatia ce-o nutresce Elveţia pentru acestŭ principe cu sentimente democratice.

Pe când consiliulŭ federalŭ elveţianŭ stabilea programa primirei, care culminéză într'unŭ dejun, ce i-se va oferi regelui Italiei în Goschenen şi la care va lua parte şi preşedintele, vice-preşedintele, împreună cu şefulŭ departamentului de externe alŭ federaţiunei, între representanţii oraşului Berlin se încinse o dispută despre aceea, cum sĕ priméscă pe regele Umberto.

Prusienii aprópe fără deosebire se bucură de venirea acestui aliatŭ dela sudŭ. Representanţii oraşului Berlinŭ recunoscură că trebue se i-se facă o primire simpatică. Dér vorba era cum şi cu ce festivităţi sĕ fiă primitŭ regele Italiei şi câtŭ sĕ se cheltuéscă cu aceste festivităţi?

Oamenî păstrătorî şi recî dela fire, Berlinesii îşi făcură socotéla că decă ar primi pe toţî principii, carî vorŭ visita Berlinulŭ în timpulŭ celŭ mai de aprópe, cu festivităţî costisitóre, nu vorŭ eşi bine la socotélă.

Afară de o mică minoritate din sînulŭ consiliului orăşănescŭ, de socialŭ-democraţî, carî nu vreau sĕ scie de nicî o primire festivă şi de nicî o chieltuială, au fostŭ mai alesŭ doue păreri, carî s'au combătutŭ. Unii ḑiceau ca sĕ se decoreze stradele pe unde va trece óspele regalŭ, alţii pretindeau ca sĕ nu se mai facă atâtea chieltuielî cu împodobirea stradelorŭ, ci sĕ se arangeze numai la primăria o festivitate grandiósă în onorea regelui Italiei. Pentru acésta din urmă se cereau 100 de mii de mărcî, ér pentru împodobirea stradelorŭ 150,000 mărcî.

In cele din urmă după o lungă discusiune consiliulŭ orăşănescŭ decise cu 50 contra 49 voturî, adecă numai cu maioritate de unŭ votŭ, ca sĕ se decoreze stradele şi votă pentru acest scopŭ suma de 150,000 mărcî.

Adevĕratŭ, că în Berlinŭ s'au făcutŭ până acuma asemenî primirî festive numai principilorŭ din casa domnitóre de Hohenzollern, dér representanţii oraşului Berlinŭ şî-au ḑisŭ, că regele Umberto alŭ Italiei face escepţiune, căcî este amiculŭ şi aliatulŭ Germaniei şi apoi n'a fostŭ primitŭ şi împĕratulŭ Germaniei cu atâta pompă în Roma?

Deşi aceste discusiunî premerse nu prea suntŭ de natură a descoperi unŭ mare entusiasmŭ pentru óspele regalŭ, care va intra mâne între zidurile Berlinului, totuşî elŭ va fi primitŭ de poporaţiunea capitalei germane cu tótă splendórea.

Regele Umberto este însoţitŭ de prinţulŭ de coronă şi de ministrulŭ-preşedinte Crispi. Călĕtoria sa are prin urmare unŭ caracterŭ pronunţatŭ politicŭ.

Curentulŭ în contra alianţei triple devine pe ḑi ce merge mai puternicŭ în Italia. Elŭ este nutritŭ de oposiţiunea din parlamentŭ, care în timpulŭ din urmă a atacatŭ cu vehemenţă alianţa triplă, cerĕndŭ ca guvernulŭ sĕ'şî schimbe politica sa esterióră.

Urmările păgubitóre pentru comerciulŭ italianŭ a rĕsboiului vamalŭ cu Francia, miseria în Apulia şi crescerea continuă a sarcinelorŭ publice pentru înarmărî, au mânatŭ apă pe móra oposiţiei italiane.

Decă în mânia acestui curentŭ oposiţionalŭ regele Umberto s'a decisŭ a merge la Berlinŭ, atuncî acésta dovedesce, că dênsulŭ pune mare preţŭ pe legăturile de alianţă cu Germania, carî suntŭ vechî şi cu ajutorulŭ cărora, dela 1866, s'a cimentatŭ unitatea Germaniei şi a Italiei.

In asemenî împrejurărî călĕtoria regelui Umberto la Berlinŭ este de-o însemnătate îndoită pentru Germania, care are şi ea mare interesŭ de a susţine legăturile de alianţă cu regatulŭ dela sudŭ, şi aşa — îşi ḑicŭ Berlinesii — nu vorŭ fi înzadarŭ cheltuite cele 150 mii mărcî votate pentru festivităţile de primire.

DIN AFARĂ.

Boulanger.

Boulanger petrece acuma, precum scimŭ, în Londra. La cursa de cai în Kempton-parc, ce s'a ţinutŭ Sâmbăta trecută, generalulŭ Boulanger a fostŭ presentatŭ de cătră lordulŭ Randolph Churchill prinţului de Wales, care a convorbitŭ cu elŭ mai multŭ timpŭ. Se dice, că cineva întrebândŭ pe generalulŭ Boulanger, decă este adevĕrată scirea rĕspândită de unele ḑiare, că dênsulŭ a conferitŭ deja câteva decoraţiunî, elŭ a rĕspunsŭ: „Il faut au moins établir l'ordre avant de créer un ordre!" (Trebue celŭ puţinŭ sĕ se stabiléscă ordinea, înainte de a crea unŭ ordinŭ.)

Ḑiarulŭ parisianŭ „Matin" scrie între'aceea, că cercetarea tribunalului de statŭ în contra lui Boulanger şi a soţilorŭ sĕi Dillon şi Rochefort va aduce cu sine punerea lor în stare de acusaţiune şi că senatulŭ după tóte probabilităţile va pronunţa în contra lui Boulanger pedépsa de *exilare*. Dér se crede, că procesulŭ nu se va termina înainte de finitulŭ lui Iunie. Cei din urmă martorî, carî au fostŭ ascultaţî de cătră judele instructorŭ Merlin, suntŭ generalulŭ Campenon şi redactorulŭ-şefŭ alŭ diarului Nouvelliste de Ronen, Brieux. Faţă cu acesta s'a pronunţatŭ Laguerre, că decă preşedintele republicei şi senatulŭ n'ar voi sĕ se retragă dinaintea unei maiorităţî boulangiste în cameră, acesta îi va delătura cu forţa.

Despre starea sănĕtăţii generalului Boulanger s'au rĕspânditŭ scirî nefavorabile. Se ḑice că are o bólă de inimă şi a consultatŭ şi pe medicii din Londra.

Atentatŭ asupra Ţarului.

Din Eydtkunken se telegrafiază „Agenţiei libere" din Parisŭ următórele cu data de 12 Maiu s. n.:

Se afirmă din sorginte sigură, că în Palatulŭ Gacina, un omŭ a trasŭ unŭ focŭ de revolverŭ a supra Ţarului şi că nu l'ar fi nimeritŭ. Păzitorii au arestatŭ imediatŭ pe regicidŭ şi l'au împiedecatŭ sĕ tragă alŭ doilea focŭ ce era destinatŭ pentru elŭ. D'altă parte se desminte acestŭ sgomotŭ. Orî-cum ar fi e sigurŭ, că a doua ḑi mai mulţî ofiţerî au fustŭ arestaţî. Aceştî oficerî toţî suntŭ germanî, adică fii de nobilî stabiliţî în provinciile baltice.

De câtva timpŭ s'a observatŭ, că Ţarulŭ ḑicea de multe orî duhovnicului sĕu Capustrin: „Sunt hotărîtŭ sĕ stîrpescŭ germanismulŭ din ţeră şi nu mĕ voiu da înapoi de pe calea pe care am apucatŭ."

Germania şi căile ferate orientale.

Se anunţă din Berlinŭ ḑiarului „Noua Presă Liberă", că întrevorbirî serióse s'au angajatŭ între „Deutsche-Bank" şi br. Hirsch, pentru vinderea drumurilorŭ de fier orientale cu 85 milióne. „Deutsche Bank" oferă o sumă inferióră, dicĕndŭ că deschiderea marei linii dela Constantinopolŭ pricinuesce marî cheltuelî şi că linia Iamboli-Burgas îi va face concurenţă. „Deutsche Bank" adaugă că sunt de temutŭ complicaţiunî din partea guvernului bulgarŭ, care va voi sĕ cumpere partea care trece prin Rumelia orientală. „Noua Pressă Liberă" afirmă că se ţine multŭ la Berlinŭ a se vedea afacerea realisându-se, pentru că se speră în modulŭ ăsta a se spori într'unŭ modŭ considerabilŭ influinţa Germaniei în Orientŭ.

Simpatii francese-rusescî.

Oficerii regimentului alŭ 76-lea de infanteriă, în garnisónă la Parisŭ, invitaseră erî pe d. Muravieff, căpitanŭ alŭ gardei imperiale rusescî, la o recepţiune ca o dovadă a simpatiei ce esistă între armata francesă şi cea rusescă. La desertŭ, musica regimentului 76 cântă imnulŭ rusescŭ. Mai multe toaste fură încheiate cu strigătele de „Trăéscă Rusia! Trăéscă Francia!"

Serbia şi căile ferate orientale.

Cercurile radicale din Serbia îşî înfăţişéză cu nelinişte eventualitatea rĕscumpărării drumurilorŭ de fierŭ orientale de cătră o societate austro-germană. Nu s'ar vede cu ochî bunî la Belgradŭ influenţa austriacă luândŭ o asemenea desvoltare în peninsula balcanică.

Rĕscólă în Novibazar.

Din Cettinje primesce „N. fr. Presse" scirea, că în sandşaculŭ învecinatŭ dela Novibazar, şi în specie în ţinutulŭ dintre rîurile Tara şi Limŭ, au fostŭ ciocnirî sângeróse între creştinî şi mohamedanî şi că în urma acésta mulţî creştinî, carî se semţŭ ameninţaţî, fugŭ în Muntenegru. La bursa din Berlinŭ se lăţise faima, că în Macedonia a isbucnitŭ o rĕscólă şi e cu putinţă că conflictele sângeróse în sandşaculŭ Novibazarŭ au fostŭ causa, că s'a lăţitŭ aceea faimă. Precum este cunoscutŭ, Austria are, după articolulŭ 25 alŭ tractatului de Berlinŭ, dreptulŭ de a ocupa cu miliţia sandşaculŭ dela Novibazar până dincolo de Mitroviţa. In convenţiunea ce a încheiat'o contele Andrassy la 21 Aprilie 1879 cu Pórta, nu s'a renunţatŭ la acestŭ dreptŭ, ocupaţiunea sandşacului însĕ a fostŭ mărginită deocamdată la aceea, că s'au ocupatŭ din partea austro-ungară numai localităţile dela rîulŭ Lim, Priboj, Plevlje şi Priepolje de 4—5000 ómenî. De faptŭ nicî nu se află în ţinutulŭ Limului decâtŭ o brigadă austriacă de infanteriă. Decă dér ordinea în sandşacŭ s'ar turbura din nou, aşa ca sĕ fiă ameninţate şi provinciile ocupate, atuncî după art. 25 alŭ tractatului de Berlinŭ Austria are dreptulŭ de a ocupa întregulŭ sandşacu până dincolo de Mitroviţa.

SCIRILE ḐILEI.

3 (15) Maiu. Tinerimea română din Oradea-mare, scrie „Familia", s'a întrunitŭ la o cină comună, sĕrbătorindŭ aniversarea ḑilei memorabile de 3 (15) Maiu.

***

Starea semĕnăturilorŭ. După raportele oficiale din a doua jumĕtate a lunei Maiu, situaţiunea economică se presintă astfelŭ: In comitatulŭ Albei inferióre nu vorŭ pute scóte agricultorii nicî măcar sĕmenţa din grâu, în unele locurî grâulŭ e de totŭ prăpăditŭ şi în locu'i se cultivă porumbŭ (cucuruzŭ); grâulŭ de tómnă e de asemenea slabŭ. In comitatulŭ Coşiocnei a trebuitŭ sĕ se sĕmene cucuruzŭ pe holdele de secără. Ordulŭ va da în Ardélŭ unŭ secerişŭ mijlociu. Ovĕsulŭ e satisfăcĕtorŭ în Ardélŭ. Rapiţa e în genere mijlocia.

***

Şcóla română de fete din Oraviţa, proectată de Reuniunea femeilorŭ române de acolo, se va realisa cu multŭ mai curĕndŭ, decâtŭ cum s'ar fi pututŭ spera. După cum se scrie „Luminătorului", consistorulŭ din Caransebeşŭ a învitatŭ pe protopopulŭ din Oraviţa sĕ între în raportŭ cu reuniunea femeilorŭ pentru a chibzui mijloculŭ şi modalităţile întemeierii şcólei proiectate; reuniunea a promisŭ a susţerne unŭ memorandŭ amĕnunţitŭ în scopulŭ acesta. Totodată s'a învitatŭ şi comuna bisericéscă a'şî da părerea în acéstă causă momentósă pentru acestŭ ţinutŭ românescŭ. Comuna bisericéscă cu o rară munificenţă a votatŭ pentru acestŭ scopŭ 9000 fl. banî numĕraţî capitalŭ şi 120 fl. subvenţiune anuală. Apoi dăruesce maiestosulŭ intravilanŭ alŭ bisericei, unde nu numai zidirea va încăpé cu tóte dependenţele sale, ci rĕmâne încă locŭ mare pentru o grădină practică, parcŭ cu serpentine admirabile, cu prospectŭ muutosŭ încântătorŭ, cu isvorŭ de munte etc. Unŭ micŭ paradisŭ situatŭ lângă biserică, tocmai între cele doue Oraviţe. Reuniunea din partea sa, încuragiată din tóte părţile, doresce sĕ deschidă deja în anulŭ viitorŭ o clasă de fete într'o casă închiriată, spune „Familia".

***

In causa rĕsboiului vamalŭ. „Epoca" află, că la ministerulŭ de esterne a sositŭ o propunere din partea guvernului austro-ungarŭ de a se acorda productelorŭ austro-ungare clausa naţiunei celei mai favorisate până la espirarea în 1892 a ultimei convenţiunî comerciale ce avemŭ încheiată cu Olanda. In schimbŭ guvernulŭ austro-ungarŭ oferé scutirea de taxe a grânelorŭ române. „Epoca" crede a sci, că guvernulŭ românŭ nu va primi acéstă propunere. „Telegrafulŭ

românŭ“ dice că, acum când cerealele române şi-au găsitŭ debuşeurĭ în Occidentŭ şi se esportă pe apă în Englitera, Francia, Italia, etc. n'au trebuinţă de piaţa austro-ungară.

* * *

Corespondentulŭ Dubail. Cetimŭ în „Epoca“: D-lŭ Dubail, corespondentulŭ diarului francesŭ „Le National“, se află în capitală. D-sa înainte d'a veni în Bucurescĭ a trecutŭ prin Sofia şi Belgradu. La Sofia d-lŭ Dubail a avutŭ onórea de a fi primitŭ în audienţă de Principele Ferdinand, care, pe lângă o mulţime de lucrurĭ interesante privitóre la situaţia Bulgariei, i-a disŭ, că este amiculŭ intimŭ alŭ principelui Ferdinaud de Hohenzollern, moştenitorulŭ tronului României. Principele de Coburg i-a mai spusŭ între altele, că împĕratulŭ Rusiei a căutatŭ sĕ-lŭ asasineze. D-lŭ Dubail va publica în „Le Nationalŭ“ convorbirea ce a avut'o cu Principele de Coburg, şi va face o seriă de corespondenţe asupra Bulgariei, Serbiei şi României.“

* * *

Darea in comitatulŭ Ternavei micĭ După raportulŭ inspectorului de dare unguresců cetitŭ în adunarea comitatensă dela 14 Mai n., restanţa de dare era la finele lunei Aprilie de 283.223 fl. 21 cr. Acestŭ resultatŭ e fórte nefavorabilŭ, considerândŭ că suma dărilorŭ prescrise e de 348.384 fl. 47 cr., şi dovedesce starea cea rea economică, în care se află poporaţiunea acestui comitatŭ; şi cu tóte astea în fiă-care anŭ i-se ia sĕrmanei poporaţiunĭ 2 procente aruncŭ la dare pentru Kulturegyletulŭ ardelenŭ. Ce ticăloşiă!

* *

Postŭ de magistru poştalŭ e de ocupatŭ, pe lângă cauţiune de 100 fl. şi contractŭ, în Perşanĭ, comit. Făgăraşu. Lefa e de 180 fl. pe anŭ, cheltuelĭ de cancelariă 40 fl., pauşalŭ de distribuire 12 fl. Petiţiunile se adreseză la direcţiunea poştală din Sibiiu. Altŭ postŭ de magistru poştalŭ e de ocupatŭ în Paraidŭ, comit: Odorheiu, cu contractŭ şi cauţiune de 100 fl. Lefa: 300 fl. pe an, cheltuelĭ de cancelariă 40 fl., cheltuelĭ de distribuire 48 fl. şi unŭ pauşalŭ de espedare ce se va hotărî ulteriorŭ. Petiţiile se adreseză totŭ la direcţiunea postală din Sibiiu.

* * *

Daru. Maiestatea Sa monarchulŭ 'a dăruitŭ pentru repararea şcólei şi bisericei greco-orientale din Ghilău 100 fl., ér pentru edificarea bisericei greco-orientale din Berzova 250 fl.

* *

Afacerea studenţilorŭ demonstranţĭ. După ce Curia r. a achitatŭ pe cei 23 studenţĭ universitarĭ din Pesta, carĭ au fostŭ condamnaţĭ pentru cunoscutele demonstraţiunĭ, procuratura r. din Budapesta a înaintatŭ dilele acestea la Curiă recursŭ de nulitate, cerêndŭ ca Curia sĕ nimicescă sentiţa achitatóre şi sĕ aducă în causa acésta o hotărîre meritorie.

* *

Numismatică. „Românulŭ“ anunţă, că d-lŭ Rethy Laszlo a sositŭ la Bucurescĭ pentru a face studii archeologice. D-sa este însărcinatŭ de direcţia museului naţionalŭ maghiarŭ d'a studia în deosebĭ piesele referitóre la numismatica română, căcĭ Academia maghiară voesce sĕ scótă unŭ opŭ, „Corpus numorum Hungariae“, în care negreşitŭ sĕ vorŭ descrie şi piesele aflătóre în România. Până acum d. Rethy a umblatŭ prin Francia, Italia, Germania şi Elveţia pentru a studia piesele de banĭ ce se găsescŭ p'acolo, După ce va studia şi colecţia numismatică română, va face o lucrare, care se va publica în revista archeologică a d-lui Tocilescu. In acéstă lucrare va face cunoscută numismaticilorŭ marea colecţiă de banĭ românĭ ce se află la Museulŭ din Pesta. In acéstă colecţiă suntŭ ca la 2000 piese de banĭ românĭ vechĭ, din diferite timpurĭ. Cu deosebire suntŭ câteva piese interesante de pe vremea lui Petru Muşatŭ şi unŭ galbenŭ de mărimea piesei de 5 lei de pe vremea lui Mihaiu Vitezulŭ, galbenŭ de care nu se mai găsesce altulŭ. Acéstă interesantă colecţiă Museulŭ maghiarŭ a cumpărat'o dela unŭ colecţionarŭ din Ungaria, d-lŭ Doboczky, care a colecţionatŭ numai piese române. Din România d. Rethy va merge la Hamburg şi d'aci la Londra, pentru a vedé décă se află şi aco o piese române şi maghiare.

* * *

Institutŭ de massagiu. Profesorulŭ-specialistŭ din Budapesta d-lŭ *Paulŭ Magvassy*, care se află de câteva dile în Braşov, va deschide încă în decursulŭ sĕptĕmânei acesteia în oraşulŭ nostru unŭ institutŭ de *cură gimnastică svediană şi de massagiu*, care va sta sub inspecţiunea cunoscutului medicŭ Dr. Ernest de aicĭ. Despre acéstă binefăcĕtóre întreprindere ni-se va da ocasiune de-a aduce informaţiune mai pe largŭ.

* *

Avisu poeţilorŭ. Academia din Amsterdam publică pentru 1 Ianuarie 1890 unŭ concursŭ pentru cea mai bună poesiă originală, scrisă în limba latină. Poesia va trebui sĕ aibă celŭ puţinŭ 50 de versurĭ. Premiulŭ este de 1000 fr.

* * *

Mutărĭ de têrgurĭ. Ministrulŭ unguresců de agricultură, industriă şi comerţŭ a încuviinţatŭ, ca têrgulŭ anualŭ ce se ţinea în Geogiulŭ de josŭ, comit. Hunedóra, la 25 Ianuarie, sĕ se ţină de de aci înainte la 30 Decemvre; mai departe têrgulŭ ce se ţine în Capolnacŭ-Mănăsturŭ, comit. Solnocŭ-Dobâca, de regulă la 1 Iunie, sĕ se ţină de rendulŭ acesta la 29 Maiu.

Din Caraşŭ-Severinŭ.

Adunarea generală ordinară a comitatului Caraşŭ-Severinŭ s'a începutŭ — scrie „Luminătorulŭ“ — în 9 Maiu a. c. cu o cuvêntare a comitelui supremŭ, în în care d-sa se fălesce cu progresulŭ îmbucurătorŭ alŭ administraţiunii din comitatulŭ acesta. După cetirea raportului d-lui vice-comite, după alţĭ vorbitorĭ, se scólă d-lŭ advocatŭ Coriolanŭ *Brediceanŭ* şi-şĭ face reflexiunile sale la raportulŭ generalŭ, dicêndŭ cam următorele:

D-lŭ comite supremŭ accentueză în vorbirea sa de deschidere bunulŭ progresŭ alŭ administraţiunii în comitatulŭ nostru şi cam totŭ aceste vederĭ se strecóră şi din raportulŭ d-lui v.-comite, până când între membrii congregaţiunii şi în publicŭ curseză cele mai compromiţĕtóre scirĭ despre volniciele şi călcările de lege ce le comitŭ amploiaţii ad ministrativĭ. In prima liniă libertatea e numai pe hârtiă, poporulŭ nu-şĭ póte alege primarŭ, notarŭ etc. fără cea mai terorisătóre ingerinţă a fibireilorŭ şi, potŭ dice, că rarŭ e loculŭ unde nu prin mită şi forţă se falsifică votulŭ poporului. Avemŭ esemple în cerculŭ Caransebeşului şi în alŭ Bocşei dreptŭ dovedĭ; dér şi aiurea se sciu tóte mitarniciele dela alegerĭ, încât la mii de florenĭ se urcă taxele traficărei cu oficiile; primarii plătescŭ 2—700 fl., notarii 2000—8000 fl. v. a. şi poporulŭ trebue sĕ alégă la poruncă. Şi asta e „libertate“? Ore dreptulŭ de alegere alŭ poporului îlŭ credŭ d-nii fibirei de-o unéltă órbă, cu care potŭ ei sĕ facă ce vrêu? Credeţĭ că esistă libertate în ţéra nóstră, fiind-că vouĕ unora vĕ place, vĕ priiesce cum mergŭ trebile? Asta nu-i „libertate“, ci domniă de clică, nepotismŭ scârbosŭ, care batjocoresce adevĕrata libertate. Oficianţii suntŭ puşĭ sĕ apere dreptulŭ de alegere alŭ poporului, unŭ dreptŭ plătitŭ cu crunte sudorĭ, unŭ dreptŭ rĕscumpĕratŭ cu jertfe din secolĭ şi până atuncĭ până când fibireii nu se vorŭ făli că au scutitŭ de orĭ-ce influinţă oprită votulu alegĕtorilorŭ, până atuncĭ nu póte fi vorba de libertate. Adĭ s'ar ruşina orĭ şi care fibirĕu sĕ-i dică cineva cumcă în cerculŭ sĕu se póte alege de „primarŭ“ orĭ „notarŭ“ altulŭ decâtŭ pe care-'lŭ voesce elŭ. Aşa se manifestă „libertatea“ publică la noi: în confiscarea ei prin organele puterii publice. (Strigărĭ: Nu-i adevĕratŭ)! Brediceanŭ: Ba e adevĕratŭ şi décă credŭ d-nii fibirĕi că neadevĕrŭ am susţinutŭ, precum au pusŭ jurămentulŭ când au primitŭ oficiulŭ că vorŭ respecta legile, — eu îi provocŭ: sĕ păşéscă înainte orĭ şi care fibirĕu, sĕ jóre în faţa congregaţiunii, că de când e în funcţiune alegerile de primarŭ şi de notarŭ în cerculŭ sĕu s'au întêmplatŭ neinfluinţate, nepresionate şi fără mituire. (Tăcere mare. Nu se mişcă nicĭ unŭ fibirĕu).

De unde vine, că între oficianţĭ administrativĭ suntŭ într'unŭ anŭ mai multe suspendărĭ şi cassărĭ decâtŭ la tóte celelalte oficiolate de statŭ laolaltă în 10 anĭ? De acolo fiindŭ-că basa alegerii lorŭ e lipsită de morală! Nu mĕ mirŭ decĭ décă oficianţii, ajunşĭ pe cale imorală în funcţiune şi străinĭ némului populaţiunii, nu voescŭ a ocroti şi promova interesele poporului. Mĕ mirŭ însĕ că cu tóte aceste chiar şi faţă cu interesele statului totŭ acea indolenţă, ba chiar purtare dăunósă se constată la oficianţii publicĭ. Sĕu doră nu-i faptŭ concretŭ defraudarea dării comunală în comuna Füzes în sumă mai mare de 4000 fl. şi nu s'a aflatŭ de patru anĭ la inspectorulŭ de dare, nicĭ la pretură, nicĭ aicĭ în centru, ca cineva sĕ facă, aşa precum prescrie legea, arĕtare criminală contra culpabililorŭ. — De ce? Fiindcă defraudantulŭ e omŭ binemeritatŭ alŭ partidei guvernamentale şi scie şi elŭ multe alte bube ale altora.

Acéstă stare desastruósă trebue sĕ încete şi rogŭ pe comitele supremŭ şi vice-comitele a-şĭ întinde atenţiunea sa şi asupra scirilorŭ şi călcărilor de lege, carĭ curseză, şi aşteptŭ dela simţulŭ de dreptate şi nepartialitate ca nimenĭ, dér absolutŭ nimenĭ sĕ nu fiă cruţatŭ“.

După reflexiunile v-comitelui, care mulţămesce pentru descoperirile făcute de d-lŭ C. Brediceanu, luă cuvêndŭ advocatulŭ din Oraviţa d-lŭ Baltazar Munteanu şi cerŭ în terminĭ aleşĭ rumperea cu sistema demoralisătóre, care şi în biserică a începutŭ a-şĭ arĕta ghiarele. Oposiţiune, de nu ar fi, ar trebui creată, căcĭ ea e basa controlei, de aicĭ află tóte momentele înşirate de d-lŭ Brediceanu adevĕrate şi, deşi cu greu se póte dovedi mituirea şi cumpĕrarea oficielorŭ, o scimŭ toţĭ, că trebue sĕ facemŭ sĕ încete orĭ ce bănuială, căcĭ după cum dice unŭ proverbiu englesŭ, care se potrivesce şi la oficianţĭ: „acea femea e cea mai bună, despre care se vorbesce mai puţinŭ“.

Rĕspunsulŭ vicecomitelui se ia apoi la cunoscinţă. (Va urma.)

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

(Urmare din raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ, ca senatŭ şcolarŭ, pe anulŭ 1888.)

B. Catechisaţiunea. După cum arată conspectulŭ alăturatŭ, la institute de învĕţămentŭ streine au frecventatŭ prelegerile preste totŭ 4324 de elevĭ, şi anume:

1) Gimnasii 467. 2) Scólele reale 28. 3) Pedagogii 12. 4) Scole civile 109. 5. Scóle poporale superióre 39. 6) Scóle elementare gr. cat. 299. 7) Scóle elementare rom. cat. 212. 8) Scóle elementare ev. ref. 125. 9) Scóle elementare ev. luth. 166. 10) Scóle elementare unitare 6. 11) Scóle elementare de statŭ 1796. 12) Scóle elementare comunale 640. 13) Scóle elementare grăniţĕtorescĭ 338 14) Scóle elementare de reuniunĭ private 87. Suma 4324.

Inainte de a trece la alte obiecte de învĕţămêntŭ, avemŭ onóre a face evidentă starea învĕţămêntului pentru anulŭ scolarŭ curentŭ. După cum s'a accentuatŭ şi în partea generală a acestui raportŭ, in anulŭ acesta s'a pusŭ la cale facerea unei conscripţiunĭ esacte, care se va purta aicĭ în centru. In legătură cu acéstă conscripţiune s'a făcutŭ evidentă starea instrucţiunei în generalŭ, pe care avemŭ onóre a o presenta în următórele:

Archidiecesa nóstră de presentŭ are 1220 de comune bisericescĭ, dintre carĭ 935 matre şi 285 filii. Susţinŭ şcólă propriă 766 matre şi 28 de filii, cu totulŭ 794 de comune bisericescĭ. Nu susţinŭ scólă propriă 426 de comune bisericescĭ şi anume 169 de matre şi 257 de filii. Dintre acestea 60 de matre şi 113 de filii suntŭ afiliate la şcóle de ale nóstre, ér celelalte suntŭ avisate la cercetarea de scóle streine, şi starea lorŭ e următórea:

La gr. cat. 26 matre 17 filii. La rom. cat. 1 m. 4 f. La ev. ref. 4 m. 16 f. La unit. 1 m. 3 f. La ev. lut. 5 m. 13 f. La şcóle de statŭ 29 m. 12 f. La şcóle comunale 26 m. 47 f. La şcóle grăniţĕrescĭ 12 m. 1 f.

Numĕrulŭ tuturorŭ învĕţătorilorŭ aplicaţĭ este 894. Dintre aceştia suntŭ definitivĭ 403, provisorĭ 133 şi 358 de învĕţătorĭ suntŭ necualificaţĭ, prin urmare numai toleraţĭ, ca şcólele sĕ nu rĕmână cu totulŭ fără învĕţătorĭ.

Inregistrate după numĕrulŭ învĕţătorilorŭ definitivĭ, oficiile protopresbiterale se presenteză în ordinarea următóre:

1) Braşovŭ I. 29. 2) Branŭ 28. 3) Sibiiu 22. 4) Agniţa, Zarand 21. 5) Sĕlişte 20. 6) Sebeşŭ 18. 7) Braşovŭ II. 17. 8) Treiscaune 14. 9) Avrigŭ, Bistriţa, Cohalmŭ 13. 10) Făgăraşŭ, Mercurea, Unguraşŭ 12. 11) Abrudŭ, Câmpenĭ, Ilia, Sighişóra 10. 12) Mediaşŭ, Reghinŭ 9. 13) Dobra 8. 14) Giógiu I., Murĕşŭ-Oşorheiu 7. 15) Cluşŭ, Deeşŭ, Haţegŭ 6. 16) Alba-Iulia, Deva 5. 17) Lupşa 4. 18) Solnocŭ 3. 19) Têrnava inferióră, Turda 2. 20) Cetatea de Petră 1. 21) Giógiu II, Têrnava superióră 0.

Date lipsescŭ de totŭ din protopresbiteratulŭ Têrgu-Murĕşului, unele din protopresbiteratulŭ Têrnavei-superióre Cetatea de petră, Cluşiu.

C. Alte obiecte şcolare. I. Esamenele de cualificaţiune învĕţătorescĭ s'au ţinutŭ în 1888 la 30 Iuniu 1 şi 2 Iuliu st. v. Admişĭ la facerea esamenului au fostŭ 62 de candidaţĭ, dintre carĭ s'au presentatŭ 59. Din cei supuşĭ esamenului 14 au raportatŭ calcululŭ nesuficientŭ, şi au fostŭ respinşĭ până la terminulŭ din Iuniu 1889, 1 s'a retrasŭ în decursulŭ esamenului, 44 au fostŭ proveduţĭ cu testimoniu de cualificaţiune învĕţătorescŭ subscrisŭ şi de inspectorulŭ regescŭ de şcole alŭ comitatului Sibiiu în înţelesulu articolului de lege XVIII din 1879.

II. Esamenele anuale. Cu finea anului şcolarŭ s'au ţinutŭ la şcólele nóstre esamenele publice anuale prevĕdute şi în §. 104 din Normativulŭ şcolarŭ. Resultatulŭ în generalŭ este îndestulitorŭ.

Din raportele intrate se vede, că dispoziţiunile din Normativŭ, ca protopresbiterulŭ celŭ puţinŭ odată pe anŭ sĕ visiteze şcola şi sĕ ia parte în persónă la esamenele anuale, în multe locurĭ suntŭ literă mórtă.

In casurĭ concrete s'au luatŭ mĕsurĭ pentru delăturarea neajunsurilorŭ.

III. Stipendii. Cu începutulŭ anului şcolarŭ curentŭ au devenitŭ vacante din fondurile archidiecesane următórele stipendii: 1) Unŭ stipendiu de 60 fl. din fundaţiunea Francisc-Iosefină pentru unŭ studentŭ la şcolele medii. 2) Douĕ stipendii câte de 60 fl. din fundaţiunea Cologea pentru studenţii de orĭ-ce categoriă. 3) 17 stipendii de 60 fl. pentru elevii din despărţĕmêntulŭ pedagogicŭ dela seminariulu archidiecesanŭ.

Tóte acestea s'au împărţitŭ în urma concursului la cererile intrate în terminulŭ legalŭ, cele de sub punctŭ 3 numai după-ce s'a luatŭ şi opiniunea corpului profesoralŭ dela seminarulŭ archidiecesanŭ.

IV. Conferinţele învĕţătorescĭ. Reuniunile învĕţătorescĭ, ca totodată conferenţe învĕţătorescĭ, şĭ-au ţinutŭ adunările generale în partea cea mai mare în feriile de vĕră şi pe lângă temele din îndemnŭ propriu, aprobate de consistoriu s'au ocupatŭ şi cu teme puse de aicĭ. Despărţĕmintele acestorŭ reuniunĭ, ca instituţiunĭ tinere încă, mai avêndŭ în vedere şi greutăţile de comunicaţiune şi lipsa de mijlóce, nu au desvoltatŭ pretutindenea activitate mai marcantă.

Nu s'au întrunitŭ în adunarea generală, sĕu şi décă da, nu a intratŭ despre acésta nicĭ unŭ raport dela reuniunile din districtulŭ Sibiiu şi Zarandu.

Consistoriulŭ urmăresce cu atenţiune desvoltarea reuniunilorŭ învĕţătorescĭ şi în casurĭ concrete nu întârdiă a da inviaţiunile, carĭ se dovedescŭ de necesarii.

Şedinţa a V-a, 20 Aprilie a. c.

Şedinţa se deschide la 10 óre a. m.

După presentarea esebitelorŭ, la ordinea dilei, se pune continuarea raportului comisiunei şcolare. Se referéză asupra cărţilorŭ:

a) carte de cetire latină pentru clasa I gimnasială; b) vocabularŭ latinŭ pentru clasa I gimnasială; c) carte de cetire latină pentru classa II gimnasială; d) vocabularŭ latinŭ pentru clasa gimnasială; e) gramatica latină pentru classa I si II gimnasială; f) esplicărĭ la cărţile de limba latină pentru clasa I şi II gim. compuse de profesorulŭ Paulŭ Budiu în în colaborare cu directorulŭ gimnasialŭ Stefanŭ Iosifŭ şi profesorulŭ Andreiu Bârseanŭ, şi la propunerea comisiunei.

Sinodulŭ admite manualele numite spre a se folosi în şcólele medii. Mai admite pentru a se pute folosi în aceleaşĭ categorii de şcóle şi „Geografia pentru şcólele medii“ lucrată pe basa planului ministerialŭ mai nou după Laky, de Dionisiu Făgărăşanŭ şi Andreiu Bârseanŭ, avêndŭ consistorulŭ a împărtăşi autorilor reflexiunile din recensiune pentru conformare la o eventuală a douĕ ediţiă. Mai admite spre folosire în modŭ provisoriu cartea „Geografia patriei“ de Ioanŭ Dariu pentru şcólele poporale române cu aceea, că la o nouă ediţiă, autorulŭ sĕ se conformeze întru tóte reflexiunilorŭ din recensiunea consistorului.

Comisiunea şcolară raportéză asupra raportului consistorului archidiecesanŭ, în care se notifică paşii făcuţĭ de consistoriu şi de congresulŭ nostru bisericescŭ din anulŭ 1886, în urma ordinaţiunei ministrului de culte şi instrucţiune publică, în care se cere, ca procesele disciplinare ale învĕţătorilorŭ noştri confesionalĭ, în casulŭ când în sentinţă se enunţă amovarea dela postulŭ învĕţătorescŭ, sĕ se subşternă ministrului de culte spre suprarevisiune — la propunerea comiunei.

Sinodulŭ ia la cunoscinţă paşii făcuţĭ de consistoriulŭ metropolitanŭ în scopulŭ păstrării nevĕtĕmate a autonomiei nóstre bisericescĭ, avêndŭ consistoriulŭ archidiecesanŭ a raporta sinodului la timpulŭ sĕu despre resultatŭ.

Comisiunea şcolară raportéză asupra raportului consistoriului archidiecesanŭ relativŭ la instruirea în deprinderĭ cu lucrulŭ de mână. Comisiunea şcolară face următórele propunerĭ:

1) Sinodulŭ decide a se introduce lucrulŭ de mână în institutulŭ pedagogicŭ cu începutulŭ anului şcolarŭ viitorŭ. 2) Pentru învĕţătorii, carĭ suntŭ deja în funcţiune, sĕ se înfiinţeze în feriile din vara acésta în Sibiiu unŭ cursŭ suppletorŭ, la care vorŭ lua parte din fiecare protopresbiteratŭ celŭ puţinŭ câte unŭ învĕţătorŭ, pentru a cărui susţinere va îngriji protopresbiteratulŭ respectivŭ. 3) Pentru adjustarea localului şi recuisitelorŭ se votéză odată pentru totdéuna 300 fl. v. a. Pentru trebuinţele cursului anualŭ 100 fl. Remuneraţiune învĕţătorului respectivŭ 300 fl. 4) Instituirea personei, carea va ave sĕ se însărcineze cu instruirea lucrului de mână, deasemenea organisarea planului de învĕţămêntŭ şi peste totŭ esecutarea acestui conclusŭ se concrede consistoriului cu însărcinarea de a raporta procsimului sinodŭ despre cele efectuite.

La propunerea Escelenţiei Sale: Se autoriséză consistoriulŭ, ca pe base sigure sĕ pună în lucrare instruirea în deprinderĭ cu lucrulŭ de mână după liniamentulŭ din propunerile sale şi spre acestŭ scopŭ i se votéză unŭ creditŭ estraordinarŭ de 700 fl., în sarcina egală a fondului şcolarŭ şi a celui seminarialŭ; avêndŭ consistoriulŭ sĕ raporteze despre resultate la sesiunea anului viitorŭ.

Publicaţiunile istorice Hurmuzaki.

(Fine).

III. *Starea actuală a publicaţiunii.*

S'a arĕtatŭ la începutŭ, că până la 1880 se publicase de Ministerŭ 3 volume din Documente (VII, VI şi III) de 245 cóle cuprindêndŭ 1,106 documente; er din Fragmente se publicase tomulŭ I de 20 cóle şi se tipărise 14 cóle din tomulŭ II. Se mai tipărise şi traducerea română a tomului I în 2000 exemplare, carĭ s'au împărţitŭ gratisŭ de Ministerŭ.

In cei 9 anĭ, de când publicaţiunile Hurmuzaki se facŭ sub îngrijirea Academiei, ele au mersŭ repede înainte, tipărindu-se, desvoltându-se şi îmbogăţindu-se prin documente multe şi de mare valóre istorică, carĭ s'au adunatŭ şi s'au adausŭ pe lângă cele strînse de numuritorulŭ Hurmuzaki.

Starea actuală a publicaţiunei este următórea:

I. Din colecţiunea de Documente s'au tipăritŭ următórele volume în 4⁰:

Volumulŭ	Anii	Cóle tipărite	Documente Hurmuzaki	Adunate de Academie	Adause de Academie	
I p. 1.	1194—1345	92	543	—	553	(sub presă)
I p. 2.	1346—1450	89	592	—	592	(sub presă)
II p. 1.	1451—1575	56	411	411	—	
III p. 1.	1576—1599	79	443	341	102	
III p. 2.	1576—1600	76	563	—	563	
IV p. 1.	1600—1649	93	629	629	—	
IV p. 2.	1576—1650	91	732	—	732	
V p. 1.	1550—1699	72	362	362	—	
V p. 2.	1650—1699	54	475	—	475	
VI	1700—1750	90	355	355	—	
VII	1750—1818	76	308	308	—	
Suplem. I	1518—1780	135	1,414	—	1,414	
II	1781—1814	101	988	—	988	
III fasc. 1.	1709—1812	50	56	—	56	
Volume 14		1,154	7,881	2,406	5,475	

2. Din Fragmente suntŭ tipărite în 8_0: Tom. I de 20 cóle. Tom. II de 16 cóle. Tom. III de 33 cóle. Tom. IV de 25 cóle. Tom. V de 31 cóle. Tom. I traducere română de 24 cóle. Totalŭ 149 cóle.

3. S'au tipăritŭ decĭ în totalŭ 1,303 cóle, din carĭ scoţêndŭ cele 303 cóle tipărite de Ministerŭ, rĕmânŭ tipărite de Academie 1,000 cóle.

V. *Manuscrisŭ de publicatŭ.*

O cantitate însĕmnată de documente istorice mai este încă de publicatŭ. Intre acestea cele mai însĕmnate serii suntŭ următórele:

1. Note istorice singuratice de Hurmuzaki, estrase din diferite documente făcute de Hurmuzaki în decursulŭ cercetărilorŭ sale în archivele Vienei. Tóte acestea vorŭ forma alŭ VI-lea şi ultimulŭ volumŭ din Fragmente.

2. Documente culese din archive seu copiate din cărţĭ de Hurmuzaki pentru anii 1300—1450. Acestea, combinate cu altele, vorŭ forma partea 3-a a volumului I de Documente.

3. Documentele adunate, coordonate şi adnotate de d-lŭ Nic. Densuşanŭ pentru anii 1200—1575, carĭ mai suntŭ încă de tipăritŭ, vorŭ forma cam douĕ volume.

4. Documentele inedite procurate din archivele de Statŭ din Veneţia şi din alte colecţiunĭ italiane, privitóre mai alesŭ la anii 1560—1750, vorŭ forma materialŭ cam pentru trei volume.

5. Din archive şi bibliotecĭ publice şi private din Polonia s'au procuratŭ documente în limbile latină şi polonă din anii 1500—1700. Aceste documente vorŭ forma materialulŭ de douĕ volume.

6. Unŭ volumŭ de documente dela finele secolului trecutŭ şi începutulŭ secolului presentŭ.

7. S'a pregătitŭ materialŭ pentru unŭ alŭ 8-lea volumŭ, care va conţine tóte memoriele, discursurile şi scrisorile politice ale lui Eudoxiu Hurmuzaki.

Preşedintele Academiei Române:

M. Kogălniceanŭ.

Secretarulŭ generalŭ:

D. Sturdza.

Programa

serbărei dilei de 10 Maiu 1889, a opta aniversare a încoronărei.

I. In rĕvĕrsatulŭ dorilorŭ, 21 tunurĭ vorŭ anunţa capitalei solemnitatea dilei.

II. La 10 óre şi jumĕtate diminéţa se va celebra la Mitropoliă unŭ Te Deum de către I. P. S. S. Mitropolitulŭ Primatŭ, încunjuratŭ de înaltulŭ clerŭ, în presenţa d-lorŭ miniştri, corpurilorŭ legiuitóre, înaltelorŭ curţĭ de casaţiune şi de compturĭ, corpului profesoralŭ, curţilorŭ şi tribunalelorŭ, d-lui primarŭ cu consiliulŭ comunalŭ alŭ capitalei, camerei de comerciu, înalţilorŭ funcţionarĭ ai statului şi d-lorŭ oficerĭ din armata permanentă, teritorială şi din reservă, carĭ nu vorŭ fi sub arme.

III. Armata va fi aşedată pe strade şi pieţe între Palatŭ şi Mitropoliă. Elevii şcólelorŭ superióre şi secundare din Capitală vorŭ fi înşiraţĭ pe ambele părţĭ ale Bulevardului Elisabeta.

IV. Pornirea dela Palatulŭ din Bucurescĭ a MM. LL. Regelui şi Reginei şi a A. S. R. principelui moştenitorŭ presumptivŭ alŭ corónei, spre a asista la Te Deum, se va anunţa prin 101 tunurĭ.

V. La 11 óre şi jumĕtate, Maiestăţile Lorŭ vorŭ primi defilarea pe bulevardulŭ Universităţii înaintea statuei lui Mihaiu-Vitezulŭ, în ordinea următóre: 1. Elevii şcólelorŭ superióre şi secundare cu drapelele lorŭ; 2. Armata.

VI. Dela órele 8 séra, musicele militare vorŭ cânta în grădinile şi pieţele publice.

VII. Registrele de înscriere la Maiestăţile Lorŭ vorŭ fi deschise la Palatulŭ din capitală.

VIII. In aceea di, la órele 10 şi jumĕtate diminéţa, se va celebra unŭ Te Deum în tóte comunele urbane şi rurale din ţéră, la care vorŭ asista autorităţile locale.

D-nii prefecţĭ vorŭ primi în reşedinţele judeţelorŭ felicitările autorităţilorŭ civile şi militare şi ale orăşenilorŭ.

In acele reşedinţe, d-nii prefecţĭ, în înţelegere cu primarii şi şefii garnisónelorŭ respective, vorŭ regula modulŭ serbărei acestei dile.

Convocare.

Amânată fiindŭ adunarea generală constituantă, — convocată prin comitetulŭ reuniunei femeilorŭ române din com. Huniedórei, cu datulŭ 11 Faurŭ 1888 prin presidiu, din cause neprevĕdute — am onóre prin acésta a defige terminulu nou pentru ţinerea acestei adunărĭ constituante, pe diua de 27 Maiu a. c. la 3 óre după amédĭ, în localităţile casinei române din Deva.

PROGRAMA:

1. Deschiderea adunării gen. const. prin preşedinta; 2. Delegarea a lorŭ 2 notarĭ ad hoc: 3. Delegarea a lorŭ 2 dómne pentru scrutiniu: 4. Alegerea de preşedintă, vicepreşedintă, cassieră, controloră, secretarĭ, bibliotecarŭ, archivarŭ; 5. Alegerea comitetului, şi a. n. 12 membri ordinarĭ, 6 membri saplenţĭ şi 6 bărbaţĭ de încredere.

După constituirea definitivă: a) ocuparea presidiului prin preşedinta alésă; b) primirea raţiociniului dela cassiera provisoră; revisiunea aceluia şi darea absolutoriului; c) înscrierea membrilorŭ noi şi încassarea tacselorŭ; d) încheierea adunării generalĭ.

Aradŭ, la 16 Maiu 1889 st. n.

preşedinta reuniunei:

Ana Petco n. Şandorŭ m. p.

Mulţămită publică.

Domnule Redactorŭ! Subscrisulŭ vĕ rogŭ cu celŭ mai profundŭ respectŭ, sĕ binevoiţĭ a însera în colónele multŭ-preţuitului diarŭ „Gazeta Transilvaniei“ următórea mulţumită publică:

Aflându-mĕ în stare sanitară predebilă (lovitŭ de apoplexiă) de doi anĭ deja espiraţĭ, şi din acéstă causă suferindŭ, am apelatŭ şi apelezŭ la sprijinul posibilŭ alŭ stimaţilorŭ domnĭ şi fraţĭ Românĭ de orĭ ce rangŭ, sĕ binevoiéscă pe calea acésta a-mĭ uşura baremĭ în parte subsistinţa mea, contribuindŭ fiăcare după cum îlŭ lasă inima! Numele generoşilorŭ domnĭ, carĭ au luatŭ iniţiativa suntŭ:

A. Bârsênŭ profesorŭ 1 fl., I. Vătăşanŭ învĕţătorŭ 50 cr., Moianŭ înv. 30 cr., Dobreanŭ 50 cr, I. C. Panţu 50 cr., N. N. 20 cr., Feneşanŭ 50 cr., Budiu 50 cr., Petranŭ 40 cr., N. N. 50 cr., Vlădăreanŭ 50 cr., G. B. 50 cr., I. D. 30 cr., Ilasievicĭ 50 cr., Ios. Maxim 50 cr., N. O. 30 cr., Z. Butnarŭ 50 cr., V. Voina 1 fl., N. N. 40 cr., Ioanŭ Aronŭ 1 fl. Suma 10 fl. 29 cr. v. a. Esprimându-le prin acésta profunda mea mulţămită publică, le dorescŭ dile fericite, în numele multŭ cercatei mele familie.

Porcescĭ, 4 (16) Maiu 1889.

Nicolau Bucşa,
clericŭ absolutŭ şi fostŭ înv.

Din parte-ne apelămŭ la simţulŭ de caritate alŭ celorŭ cu dare de mână, sĕ contribue cu câtŭ vorŭ voi la ajutorarea sĕrmanului omŭ, adresându-i-se ajutórele în Porcescĭ, poşta ultimă Tălmaciu, comit. Sibiiului.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Bucurescĭ, 20 Maiu. Clubulŭ constituţionalŭ a decisŭ, ca înainte de a se resolva cestiunea reformei băncii naţionale se refuse de a lua parte la desbaterea asupra bugetului.

Roma, 20 Maiu. Regele *Umberto* împreună cu prinţulŭ de coronă şi cu ministrulŭ-preşedinte *Crispi* au plecatŭ erĭ la órele $4\frac{1}{2}$ după amédĭ la *Berlinŭ*.

Viena, 20 Maiu. Scirea adusă de-o fóiă de aicĭ („N. fr. Presse“) din Cettinje despre o ciocnire sângerósă între mohamedanĭ şi creştinĭ la Novibazarŭ, nu s'a adeveritŭ până acuma.

Roma, 20 Maiu. Vizitii şi conductorii dela societatea tramvayului au făcutŭ grevă.

Essen, 20 Maiu. Băieşii dela Dortmund vorŭ începe Marţĭ érăşĭ sĕ lucreze.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 19 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.33	Vend.	9.36
Argintŭ românescŭ	„	9.28	„	9.35
Napoleon-d'orĭ	„	9.37	„	9.39
Lire turcescĭ	„	10.60	„	10.65
Imperialĭ	„	9.60	„	9.65
Galbinĭ	„	5.55	„	5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ	„	126.—	„	127.
Discontulŭ		6½—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Maiu st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	102.60
Renta de hârtiă 5%	97.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	117 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.75
Bonurĭ rurale ungare	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105.10
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	129.50
Renta de hârtiă austriacă	85.95
Renta de argintŭ austriacă	86.20
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	144.30
Acţiunile băncei austro-ungare	903.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	315.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	306.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.60
Napoleon-d'orĭ	9.39
Mărcĭ 100 imp. germane	57.75
Londra 10 Livressterlinge	118.20

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe șese lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe șese lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe șese lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe șese lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, se binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a aréta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sz. 2984—1888. ppgtk. 77,1

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. torvényszék, mint telekkonyvi hatóság, kozhirré teszi, hogy Garoiu Miklós ügyvéd végrehajtatónak Comșia Iuonŭ végrehajtást szenvedö elleni 200 frt. tokekovetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. torvényszék területén lévö, Zernest határán fekvö a Zernesti 579 számu tjkvben foglaltt

3804 hr. sz. ingatlanra	3 frt.	9415 hr. sz. ingatlanra	100 frt.
900 „ „ „	2 „	10177 „ „ „	13 „
1451 „ „ „	11 „	10178*b* „ „ „	9 „
4542 „ „ „	10 „	10286 „ „ „	14 „
5959 „ „ „	7 „		169 frtban

és az Zernesti 1662 számu tjkvben A+1636, 1637, 1638,

1639 hr. sz. ingatlan	94 frt.
4569 „ „ „	7 „
2520 „ „ „	16 „
6637 „ „ „	12 „
9418 „ „ „	11 „
12670 „ „ „	56 „
1166, 1167 „ „ „	20 „
	216 frt.

még pedig az 579 számu tjkvben foglalt fekvokre nézve Comșia Bucur, Bartolomeus és Iancu kozos birtokojokat illetö részre is, s igy a fennt megjelölt fekvokre együttessen 385 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az *1889 évi Iunius hó 1-so napján delelött 9 orakor* Zernest kozség házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 38 frt. 50 kr. készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelolt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál eloleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó 1889 évi Mártius hó 9-én.

A kir. torvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reinoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ / Predealŭ—Budapesta

Budapesta—Predealŭ	Tren de persone	Trenu accelератŭ	Trenu omnibus	Trenu mixt	Predealŭ—Budapesta	Tren de persóne	Trenu accelератu	Trenu mixt	Trenu omnibus
Viena	11.10	8.—			Bucurescĭ			7.30	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	**Predealŭ**			1.14	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timișu			1.45	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașovŭ	—.—		2.32	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51		4.10		7.10	
		7.11	9.18	2.11	Feldióra	4.56		7.31	
Várad-Velencze			9.27	2.19	Apața	5.37		8.14	
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32	Ágostonfalva	6.07		8.36	
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55	Homorodŭ	6.55		9.12	
Rév		8.10	11.38	3.38	Hașfaleu	8.36		10.24	
Bratca			12.16	4.01	**Sighișóra**	9.13		10.46	
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopole	9.56		11.19	
Ciucia		9.04	1.57	4.49	Mediașu	10.37		11.47	
Huiedin		9.34	3.11	5.31	Copșa mică	10.59		12.02	
Stana			3.40	5.40		11.16		12.09	
Aghiriș			4.15	6.12	Micăsasa	11.37		12.25	
Ghirbeu			4.36	6.24	Blașiu	12.16		12.53	
Nadășel			4.58	6.38	Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Clușiu		10.34	5.26	6.56	**Teiușu**	1.51		1.47	
	11.15			7.15	Aiudu	2.18		2.08	
Apahida	11.34			7.41	Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Ghiriș	12.45			9.18	Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	1.30			10.—	**Cucerdea**	3.14		2.53	
Ciora	1.37			10.09	**Ghirișu**	4.01		3.26	
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19	Apahida	5.28		4.40	
Aiud	2.07			10.48	Clușiu	5.56		5.—	
Teiușŭ	2.26			11.55		6.37	5.32		8.—
Crăciunelu	3.11			12.34	Nădășelŭ	6.58			8.36
Blașiu	3.24			12.52	Gîhrbău	7.14			9.02
Micăsasa	3.54			1.34	Aghireșu	7.29	6.11		9.32
Copșa mică	4.09			2.19	Stana	7.56			10.11
Mediașŭ	4.21			2.46	B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Elisabetopole	5.11			3.31	Ciucia	8.58	7.12		12.16
Sighișóra	5.45			3.59	Bucia	9.15			12.50
Hașfaleu	6.12			4.32	Bratca	9.34			1.19
Homorodŭ	7.32			6.53	Rev	9.53	7.51		2.—
Ágostonfalva	8.17			7.21	Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Apatia	8.37			8.23	Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Feldióra	9.06			9.02	Várad-Velencze	10.57			3.52
Brașovŭ	9.45			9.52	Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	1.55					11.19	8.47	10.50	4.47
Timișu	2.53				P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Predealŭ	3.28				Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Bucurescĭ	9.35				**Budapesta**	6.33	1.55	7.45	10.—
					Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș / Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Viena		11.10	2.—	**Teiușŭ**	11.24	3.—	1.42
Budapesta		8.20	9.05	**Alba-Iulia**	12.09	3.44	2.32
Szolnok		11.20	12.41	Vințulu de josu	12.30	4.10	
Aradŭ		4.10	5.45	Șibotŭ	1.01	4.43	
	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13	**Simeria** (Piski)	2.32	6.15	11.21
Gyorok	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	
Paulișu	3.43	5.19	6.51	Branicĭca	3.23	7.02	
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	
Conop		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	
Bérzava		6.28	7.55	Zamu	4.44	8.11	
Soborșinu		7.25	8.42	Soborșinŭ	5.30	8.46	
Zamŭ		8.01	9.12	Bérzava	6.27	9.33	
Gurasad.		8.34	9.41	Conopu	6.47	9.53	
Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Branicica		9.19	10.17	Paulișu	7.43	10.42	6.13
Deva	1.47	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.38
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Orăștia		11.09	11.37	Aradŭ	8.42	11.39	7.38
Șibotŭ		11.39	12.—		9.17	12.31	6.20
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29	**Szolnok**	2.32	5.12	
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	**Budapesta**	6.—	8.20	
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26	Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ / Petroșeni-Simeria (Piski)

Simeria (Piski)-Petroșenĭ			Petroșeni-Simeria (Piski)		
Simeria	6.47	2.42	**Petroșeni**	9.36	4.26
Streiu	7.40	3.25	Banița	10.17	5.12
Hațegŭ	8.51	4.16	Crivadia	10.58	5.55
Pui	10.02	5.11	Pui	11.42	6.41
Crivadia	11.02	5.58	Hațegŭ	12.23	7.26
Banița	11.50	6.40	Streiu	1.12	8.14
Petroșenĭ	12.30	7.12	**Simeria**	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra / Timișóra—Aradŭ

Aradŭ—Timișóra			Timișóra—Aradŭ		
Aradŭ	6.05	5.48	**Timișóra**	6.25	5.—
Aradulŭ nou	6.33	6.19	Merczifalva	7.19	6.02
Németh-Ságh	6.58	6.44	Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	7.29	7.16	Vinga	8.15	7.02
Orczifalva	7.55	7.47	Németh-Ságh	8.36	7.23
Merczifalva	8.14	8.08	Aradulŭ nou	9.11	8.01
Timișóra	9.12	9.02	**Aradŭ**	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda / Turda—Ghirișŭ

Ghirișŭ—Turda			Turda—Ghirișŭ		
Ghirișŭ	9.26	4.19	**Turda**	8.29	3.19
Turda	9.47	4.40	**Ghirișŭ**	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu / Odorheiu—Sighișóra

Sighișóra—Odorheiu		Odorheiu—Sighișóra	
Sighișóra	6.05	Odorheiu	5.38
Odorheiu	9.45	Sighișóră	9.1[illegible]

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița / Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița		Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ	
Mureșŭ-Ludoșu	4.40	Bistrița	——
Țagŭ-Budatelecu	8.02	Țagŭ-Budatelecu	9.41
Bistrița	——	Mureșu-Ludoșu	1.11

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.06
Lomneșu	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lomneșu	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.29	4.30
Iernutu	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulu	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Uned.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	[illegible]
Uniedóra	3.08

Uned.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.3[illegible]
Cerna	9.5[illegible]
Simeria	11.[illegible]

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemneză órele de nopte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.